

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ
СПРАВА «ГОРОПАЦЬКИЙ ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ»
(CASE OF GOROPATSKIY AND OTHERS v. UKRAINE)
(заява № 63243/13 та 5 інших заяв)

Стислий виклад рішення від 04 лютого 2021 року

У цій справі родичі заявників загинули за різних обставин. Заявникам відмовляли у порушенні кримінальних справ, неодноразово закривали та відновлювали кримінальні провадження, повертали на додаткове розслідування внаслідок невжиття слідчими необхідних заходів. Провадження у їхніх справах тривали від більше ніж 6 років до більше ніж 12 років.

До Європейського суду з прав людини (далі – Європейський суд) заявники скаржилися за статтею 2, пунктом 1 статті 6 та статтею 13 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція), що розслідування насильницьких смертей їхніх родичів було неефективним. Європейський суд вирішив розглянути ці скарги з точки зору зобов'язання держави провести ефективно розслідування за процесуальним аспектом статті 2 Конвенції.

Розглянувши скарги заявників, Європейський суд наголосив, що на попередніх стадіях у цих справах існували суттєві недоліки, зокрема після порушення кримінальних справ не здійснювалося належне слідство. Також воно характеризувалося неодноразовим закриттям і відновленням внаслідок невжиття слідчими достатніх заходів, а також поступовим псуванням доказів. Європейський суд зазначив, що неспроможність слідчих органів своєчасно вжити необхідні заходи підірвало їхню здатність встановити обставини, пов'язані зі смертями родичів заявників, та осіб, якщо такі були, які мали понести відповідальність.

Також Європейський суд зауважив, що провадження у цих справах тривало від більше ніж 6 років до більше ніж 12 років та що суттєва затримка під час встановлення причин смерті, якщо вона не виправдана об'єктивними обставинами, може сама собою підірвати довіру суспільства до забезпечення верховенства права.

Європейський суд дійшов висновку, що проведені у цих справах розслідування не відповідали критерію ефективності та констатував порушення процесуального аспекту статті 2 Конвенції.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

- «1. *Вирішує* об'єднати заяви;
2. *Оголошує* заяви прийнятними;
3. *Постановляє*, що було порушено процесуальний аспект статті 2 Конвенції у зв'язку зі скаргами на неефективне розслідування смертей родичів заявників;
4. *Постановляє*, що:
 - (a) упродовж трьох місяців держава-відповідач повинна сплатити заявникам суми, зазначені у таблиці в додатку, які мають бути конвертовані в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу;
 - (b) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначені суми нараховуватиметься простий відсоток (*simple interest*) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти;
5. *Відхиляє* решту вимог заявників щодо справедливої сатисфакції.»